

HANDIKAPPRÅDET**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL****Sammanträdesdatum: 2018-11-23****Plats och tid:** Stationsgatan 12, lokal Bergius
Klockan 13:00-16:00**Närvarande:** Ilona Szatmari Waldau (V) KS, of Övriga
Fredrik Larsson, HSO, vice of närvarande: Magnus Johannesson, OMF
Hans Richter, HSO Jeanette Nordin, OMF
Bo Wedin, HSO Kristina Bromark, OMF
Gunilla Ekholm, HSO
Stig Rådahl (M), OSN
Mikael Eriksson (C), IFN
Liza Boëthius (V), SCN
Martin Wisell (KD) UBN
Kia Alfredsson (S) GSN t o m § 49
Pia Ek, HSO
Tara Yazdan, HSO
Astrid Mäkitalo, HSO**Övriga deltagare:** Carina Börjesdotter, Social hållbarhet
Annika Strömberg,
Kulturförvaltningen
Kristina Stavlin och Therese
Larsson, Färdtjänst**Justeringens plats och tid:** Stationsgatan 12, 2018-12-07, klockan 09:00.**Paragrafer: 44-55****Underskrifter:**
Lena Wiksten Andersson, sekreterare
Ilona Szatmari Waldau, ordförande
Astrid Mäkitalo, justerande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

HANDIKAPPRÅDET

2018-11-23

§ 44**Öppnande av mötet**

Mötet öppnas.

§ 45**Val av justerare**

Handikapprådet beslutar

att utse Astrid Mäkitalo att jämte ordföranden justera dagens protokoll, och

att datum för justering fastställs till den 7 december på Stationsgatan 12.

§ 46**Fastställande av föredragningslista och föregående protokoll**

Handikapprådet beslutar

att godkänna föredragningslistan samt

att lägga föregående protokoll till handlingarna

§ 47**Framtagande av barn- och ungdomsprogram**

Carina Börjesdotter informerar.

Social hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt, stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och inga grupper missgynnas strukturellt. Vid FN:s toppmöte antogs 17 globala mål och Agenda 2030 för hållbar utveckling. De globala målen balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Regeringen har tillsatt en delegation som ska stödja och stimulera Sveriges genomförande av Agenda 2030. Delegationen ska bland annat ta fram en övergripande handlingsplan för Sveriges genomförande av agendan samt uppmärksamma goda exempel på området. Våra politiker har satt mål efter detta.

Mänskliga rättigheter: Kommunen är medlem i den europeiska koalitionen av städer mot rasism, ECCAR. Kommunen har tagit fram en handlingsplan. MR-dagar 2020.

Justerandes sign

AM

IW

Utdragsbestyrkande

HANDIKAPPRÅDET

2018-11-23

Demokrati: Under valet var valambassadörer anställda för att öka valdeltagandet i områden och bland grupper med lågt valdeltagande. Valdeltagandet har ökat något.

Civilsamhället: En lokal överenskommelse (LÖK) finns – revidering pågår. Ca 100 föreningar är representerade.

Nationella minoriteter: Det finns en skyldighet enligt lagen om minoriteter (5 st).

Folkhälsa: Jämlikhet och goda levnadsvillkor. En kartläggning har gjorts och en rapport finns att läsa.

Sociala investeringar: Handlar om att hjälpa individer och grupper som riskerar att hamna i utsatthet i samhället. Uppföljning och utvärdering behövs.

Barns rätt: Barns rättigheter ska vara en integrerad del av Uppsala kommuns arbete. Samarbete med Barnombudet i Uppsala län (BoiU). Barnkonventionen blir lag 2020.

Brottsförebyggande: Fokus på barn i riskzon och utsatta områden. Samverkan mellan kommun och polis.

Trygghetsfrågor: En trygghetsundersökning finns att läsa på uppsala.se.

Jämställdhet: Jämställdhetsperspektivet ska finnas med i det dagliga arbetet från förslag till beslut. I mars 2015 skrev Uppsala kommun under EU:s deklaration för jämställdhet mellan kvinnor och män på regional nivå CEMR.

Jämställdhetsbudget: Analys över budgetens effekter på flickor, pojkar, kvinnor och män.

HBTQ: Ökade kompetenser behövs om HBTQ-personers situation för att garantera likvärdig service till alla. Diplomeringsplatser och certifiering via RFSU.

Sociala kompassen: Utvecklingen av hälsan i befolkningen är centralt för en hållbar samhällsutveckling och för människors välbefinnande. Kartläggningen behövs för att få kunskap om geografiska och socioekonomiska skillnader i hälsa och levnadsvillkor i Uppsala kommun. Med kartläggningen som underlag kan kommunen planera de insatser som ger största möjliga nytta.

Faktorer som påverkar barnets möjligheter: Föräldrar som bor ihop, trygg miljö, trygg familj, hjälp med läxor, oro för ekonomi (t ex mobilräkning), föräldrar som läst vid universitet eller högskola, inte lägga sig hungrig, avstå från fritidsaktivitet p g a ekonomi eller andra orsaker, född i Sverige, tvekar att ringa polisen för hjälp.

Film klicka på länken:

<https://www.youtube.com/watch?v=UtQ8VsjdF5U>

AM

WA

HANDIKAPPRÅDET

2018-11-23

Ett förslag på program och handlingsplan för barn och unga i Uppsala kommun ska tas fram med utgångspunkt i Agenda 2030 och barnkonventionen. Programmet ska tas fram tillsammans med barn och unga i Uppsala kommun samt i samarbete med Barnombudet. Man har haft mycket dialoger med barn och ungdomar (sammanlagt 160 st) samt med föreningar. Det har varit work shops.

Organiseringen består av en styrgrupp, en arbetsgrupp samt Barnombudet i Uppsala län, flera föreningar t ex Fyrisgården, barn och unga i Uppsala kommun, medborgardialog.

Beslut fattas under våren 2019 i KF och KS.

Reflektioner/synpunkter:

Funktionshinderperspektivet är inte riktigt inkluderat. Man kan inte endast basera arbetet på barnkonventionen. Programmet för full delaktighet behöver beaktas samt behövs det mycket samverkan mellan nämnder. Barn med funktionsnedsättning är beroende av bl a hur det fungerar inom skola, kultur, fritid, vilka olika former av stöd som finns och om man har föräldrar med funktionsnedsättning.

Svar: Man tittar på kommunens alla program och kommer att hänvisa till dessa i Barn- och ungdomsprogrammet. Vidare kommer man att ha mycket samverkan i arbetet.

Det är tråkigt att funktionshinderrörelsen inte blivit inbjudna.

Svar: Några föreningar har varit inbjudna för att kunna lämna synpunkter. Man har också träffat ungdomar från Fyrisgården.

Förslag: HSO kan bjuda in Carina Börjesdotter för att lämna synpunkter.

§ 48**Framtagande av kulturpolitiskt program**

Annika Strömberg informerar, se power point bilaga 1.

Reflektioner:

Vad gäller för ledsagare vid kulturarrangemang som är avgiftsbelagda?

Tillgänglighet i form av kommunalt stöd och tillgång till färdtjänst är viktiga delar.

Svar: Flera nämnder behöver samverka. E-posta ytterligare synpunkter till Annika. Synpunkterna tas med i arbetet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

HANDIKAPPRÅDET

2018-11-23

§ 49**Rapport från Färdtjänst**

KHR har ställt ett antal frågor som Kristina Stavlind och Therese Larsson besvarar.

Fråga: Vad händer 2019, är avtalet klart?

Svar: Avtalet är överprövat av tre bolag. Förvaltningsrätten har lång handläggningstid. Det nya avtalet tas eventuellt i bruk till hösten.

Fråga: Kommer man att kunna kombinera färdtjänst med sjukresor?

Svar: Nej, kommunen ansvarar för färdtjänsten och regionen för sjukresor.

Fråga: Kommer det att finnas fler fordon tillgängliga?

Svar: Tilldelningen är under överprövning. Målsättningen är att det blir ungefär som idag. Det finns inte fler fordon och förare att tillgå.

Fråga: Hur blir det med möjligheten att boka färdtjänst efter kl 22:00?

Svar: Frågan är inte löst men man arbetar aktivt på en lösning som beräknas vara klara under 2019.

Fråga: Har man gjort något åt tryggheten?

Svar: I det nya avtalet ska alla förare genomgå förarutbildning vilken anordnas av kommunen. Innehållet i utbildningen kommer bl a att vara vad färdtjänst är, vad skolskjuts är samt kunskap om Uppsala kommuns avtal och krav. Idag kommer inte informationen riktigt fram till förarna.

Det behövs tydliga språkkrav - hör, läs, muntlig samt interaktion. Man ska kunna kommunicera med alla inblandade parter.

Vid trakasserier ska en chaufför kunna stängas av. Det ska vara krav på chaufförerna att de har geografisk kunskap, att de hittar de vanliga besöksadresserna.

Fråga: Vilka förändringar finns i överprövandet?

Svar: Tre bolag har lagt in om överprövning. Det handlar om att ett bolag inte blivit antaget p g a felaktigt lagt anbud. Ett bolag klagar på ett annat bolag. Ett bolag har inte uppfattat upphandlingen rätt.

Fråga: Har det varit problem med att förare inte hittar?

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

HANDIKAPPRÅDET

2018-11-23

Svar: Krav på geografiskt kunnande har försvunnit i vissa bolag. Tidigare fanns krav/prov på geografiskt kunnande.

Fråga/synpunkt: HSO medverkar gärna i arbetet med att utforma en förarutbildning i syfte att föra över kunskap.

Svar: Det är ett värdefullt tillskott att HSO vill vara med i arbetet med utbildningen vilket tas med av Färdtjänsten.

Fråga: Angående fordonstillgången är det ett problem enligt sambandscentralen, men enligt chaufförer finns tillgång till fordon. Är det ett strukturellt problem?

Svar: Chaufförer uttalar sig utifrån sin situation och ser inte helheten. Det handlar om avtal och bolagets planering för chaufförer. Kommunen styr inte över alla tomma bilar. Samtransport handlar om ekonomi. När en bil går utan samplanering blir kostnaden mycket högre. Färdtjänst och skolresor har inte kunnat samordnas då det hittills funnits tre olika avtal. Det nya innebär att endast ett avtal finns för samtliga transporter.

Synpunkt: Appen fungerar inte för personer som inte ser, inget har hänt sen februari. Görs något?

Svar: Appen finns och fungerar, man kan även beställa efter kl 22:00. En stor brist är att man inte kunnat trygga upp användandet för alla. Därför är inte appen lanserad.

Fråga: Hur ser det ut med problemet med rökning i samband med färdtjänst?

Svar: Enligt avtalet får man inte röka i anslutning till fordon. I fasta omlopp ska chaufförer vara rökfria under arbetstid.

Fråga: Finns pälsdjursfria fordon?

Svar: Generellt inte men det finns bolag som säger nej till att transportera djur, viktigt att framföra vid beställning.

Fråga: Kan ledsagare och assistenter åka gratis på buss?

Svar: Det är en fråga för UL.

§ 50**Ledsagarintyg – diskussion**

På vissa ställen kan ledsagare följa med gratis, är det skillnad på ledsagare och assistent? Kan man ha andra ledsagare än de beviljade av kommunen? Finns det någon generell policy? Hur ser det ut i andra kommuner, finns det någon sorts norm?

HANDIKAPPRÅDET

2018-11-23

Personer med utvecklingsstörning tycker att ledsagare också ska betala.

Varför ska ledsagare betala, de är en form av redskap för att personer som behöver stöd ska klara sin livsföring?

Det är rimligt att arrangören får betalt då även ledsagare tar upp en plats, kommunen betalar, Ledsagaren kan få ett kort att visa upp.

Det är viktigt att arrangörer inte gör olika.

Det är viktigt att komma till klarhet över vilka som ska bjudas in till rådet för att fånga in alla viktiga aspekter.

Handikapprådet beslutar

att överlåta till det nya presidiet att fortsätta diskussionen och fatta beslut i frågan.

§ 51**Rapport om uppföljning av Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning**

Jeanette och Kristina rapporterar, visar en power point, bilaga 2 och delar ut programmet.

Taggning innebär en utförd åtgärd med koppling till programmet. Man har endast tagit med pågående eller färdiga åtgärder i uppföljningen. Målet vardagsliv har inga taggningar. Det kan pågå många fler åtgärder än vad som syns i systemet Hypergene ((bug), detta tas med i det fortsatta arbetet med programmet.

Ett förslag är att ha en workshop under en dag och bjuda in funktionshinderrörelsen.

Man behöver arbeta mer med kommunikation.

Reflektioner:

Bra idé med en work shop med obligatorisk närvaro. De förvaltningar och bolag som inte deltar bör man besöka.

Uppföljning är viktig. Ska den ske före implementering och spridning?

Svar: Att prata om uppföljningen går hand i hand med att göra programmet känt.

Det är viktigt att gå ut snabbt i början av året till nya nämnder.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

HANDIKAPPRÅDET

2018-11-23

§ 52**Rapport från LSS-rådet**

Pia Ek rapporterar.

Diskussion rörande hyressättning vid gruppboheter, skrivelse på väg från Leif Tallskog.

Besökare från 65+ Guldkanten, pengar har betalats ut från Socialstyrelsen, hur går man vidare?

Besökare från daglig verksamhet som arbetar med Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).

Inslag från uppdrag granskning togs upp om arbete med personer på gruppboheter, rådet har begärt ut Lex Sarah-anmälningar 2017-2018 från Uppsala kommun.

Diskussion om kompetensen inom LSS-verksamheter, vem som står för utbildningen.

FUNCA (arbete med problemskapande beteende), där pågår diskussion med politiker och höga chefer, skrivelse kommer om varför FUNCA inte ska användas.

Planering för utbyggnad, ärende till nämnd 138 lägenheter, kostar 122 miljoner fram till 2021.

Fått tillgång till upphandlingsförslaget för LOV.

§ 53**Rapport från HSO**

HSO har ny styrelse.

Halvårsmöte nästa vecka.

Remissvar gällande hållplatshandboken, bostad för alla.

Skrivit svar på detaljplaner.

Seminarium med brottsofferjouren om brott mot personer med funktionsnedsättning.

Träffat kommunen angående utbildning för snöröjare, tre tillfällen.

Arenamöte i december i samsam mellan SoL och LSS.

Lämnat ansökan till omsorgsnämnden om föreningsbidrag, resultatet påverkar budgeten.

Lämnat projektansökan om demokrati och dialog för att nå vissa grupper.

Regelbundna träffar med brukarombudet som träffat styrelsen och föreningar, sitter på HSO c a 1 dag i veckan.

Brukarrörelsen inom psykiatrin genomförde psykiatriveckan med föredrag, seminarier och forskningsresultat.

§ 54**Rapport från KS och nämnder**

KS: Länsstyrelsen gick ut med ett erbjudande till kommunerna om ett bidrag på 30 000 kr till utvärdering av t ex olika råd. En ansökan är framtagen och man tittar just nu på den i KS som återkommer i frågan.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

HANDIKAPPRÅDET

2018-11-23

Ett medskick inför det nya året om den politiska medverkan i KHR, när platser i råden fördelas är det viktigt att det finns ett intresse hos personen som utses/i det parti man representerar. Ska nämnderna kunna välja vem som är mest intresserad eller ska alla partier vara representerade?

En annan fråga som behöver diskuteras är om den bästa lösningen är att Kommunala handikapprådets tjänsteperson kommer från OMF, när rådet är organiserat under KS.

Idrott- och fritidsnämnden: Det har varit en mycket lärorik mandatperiod i rådet. Beslut av lokalförsörjningsplan kommande vecka, tillgänglighet i sportanläggningar, det saknas mycket analys gällande seniorer, tillgänglighetsfrågan är viktig.

Plan- och byggnadsnämnden: Inget med direkt bäring på KHR.

Omsorgsnämnden: Beslut har fattats om lokal- och försörjningsplan 2020-2021. Det är kö till LSS-boenden för personer över 21 år, 60 personer. Det finns behov av 137 lägenheter. Det handlar om att få pengar, på 10 års sikt 275 miljoner kronor.

Nämnden sökte stimulansmedel för habiliteringsersättning och fick 8,5 miljoner (skattefria medel), som ska användas under 2018. Nu betalas en extrapeng ut som baseras på närvaro, 58 kr per dag.

29 november går en deltävling i Funkisfestivalen i Uppsala med 12 deltagare där vinnaren går vidare till semifinalen på Nalen i Stockholm.

Socialnämnden: Förlängning 2 år av avtal med Regionen om samarbete inom öppenvård psykiatri.

§ 55**Avslutning**

Ilona tackar för förmånen att ha fått vara ordförande i KHR. Det har varit lärorikt och givande och erfarenheterna tas med i det fortsatta arbetet. Ilona kandiderar dock inte till något politiskt uppdrag i Uppsala kommun nästa år. Ett tack till alla och för alla bidrag och inspel. Särskilt tack till de som inte fortsätter sitt arbete i KHR.

Mötet avslutas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande